

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 6 з дисципліни
«Прикладні задачі машинного навчання»

«Прикладна задача машинного навчання»

Варіант 7

Виконав студент: ІП-12 Васильєв Єгор Костянтинович

Перевірив: Нестерук Андрій Олександрович

Київ 2023

Лабораторна робота №6

Тема: Прикладна задача машинного навчання

Постановка завдання:

- 1) Створення набору даних, що представляє собою оцінки студентів.
- 2) Поділ студентів на тих що вступили та тих, що ні.
- 3) Створення та тренування моделі.
- 4) Аналіз точності моделі.
- 5) Перевірка роботи моделі на нових випадкових даних.

Хід роботи:

- Генерація даних

	English	Math	Ukrainian	Rating	Privilege	Enrolled
0	134	179	165	161.30000	1	1
1	109	159	143	139.20000	1	1
2	136	192	185	173.10000	0	1
3	168	106	187	148.90000	0	1
4	117	125	189	141.80000	0	1
5	175	175	153	168.40000	1	1
6	186	168	159	170.70000	0	1
7	123	188	198	171.50000	0	1
8	199	156	191	179.40000	0	1
9	154	164	164	161.00000	1	1
10	188	162	168	171.60000	0	1
11	100	130	126	119.80000	1	1
12	144	177	182	168.60000	0	1
13	156	128	118	133.40000	1	1
14	134	125	137	131.30000	0	1
15	124	115	166	133.00000	1	1
16	141	185	198	175.70000	0	1
17	106	103	146	116.80000	1	1
18	189	136	174	163.30000	1	1
19	173	193	150	174.10000	0	1
20	135	161	138	146.30000	1	1

- Розмітка даних

	English	Math	Ukrainian	Rating	Privilege	Enrolled
0	198	200	194	197.60000	0	1
1	199	199	192	196.90000	0	1
2	196	197	194	195.80000	0	1
3	200	198	185	194.70000	0	1
4	198	195	189	194.10000	0	1
5	182	200	197	193.70000	0	1
6	194	189	199	193.50000	0	1
7	192	191	197	193.10000	0	1
8	190	193	195	192.70000	0	1
9	191	190	197	192.40000	0	1
10	189	195	192	192.30000	0	1
11	180	197	197	191.90000	0	1
12	182	200	191	191.90000	0	1
13	197	183	198	191.70000	0	1
14	178	197	197	191.30000	0	1
15	186	191	197	191.30000	0	1
16	184	192	195	190.50000	0	1
17	184	200	184	190.40000	0	1
18	183	196	189	190.00000	0	1
19	174	198	195	189.90000	0	1
20	195	197	175	189.80000	0	1

- Тренування моделі

```
Epoch 1/200
563/563 [=====] - 3s 2ms/step - loss: 2.3069 - accuracy: 0.6289
Epoch 2/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.5530 - accuracy: 0.7411
Epoch 3/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.5105 - accuracy: 0.7598
Epoch 4/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4889 - accuracy: 0.7736
Epoch 5/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4721 - accuracy: 0.7769
Epoch 6/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4485 - accuracy: 0.7796
Epoch 7/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4400 - accuracy: 0.7969
Epoch 8/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4240 - accuracy: 0.8029
Epoch 9/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4132 - accuracy: 0.8100
Epoch 10/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4065 - accuracy: 0.8149
Epoch 11/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.3965 - accuracy: 0.8213
Epoch 12/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.4048 - accuracy: 0.8193
Epoch 13/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.3801 - accuracy: 0.8342
Epoch 14/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.3712 - accuracy: 0.8371
```

- Перевірка точності моделі

```
Epoch 200/200
563/563 [=====] - 1s 2ms/step - loss: 0.1232 - accuracy: 0.9482
47/47 [=====] - 0s 2ms/step - loss: 0.0829 - accuracy: 0.9740
47/47 [=====] - 0s 1ms/step
Test accuracy: 97.40%
```

Для подальшого аналізу дані, на яких проводилось тестування було імпортовано до Excel файлу наступного вигляду:

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	English	Math	Ukrainian	Rating	Privilege	Enrolled	predicted_enrollment	predict_confidance
2	125	136	116	126,7	0	0	0	0,000005
3	122	161	177	154,1	0	0	0	0,085649
4	107	161	106	128,3	0	0	0	0,000005
5	131	181	112	145,3	0	0	0	0,002086
6	179	130	109	138,4	0	0	0	0,000139
7	156	157	126	147,4	1	0	0	0,052000
8	150	140	166	150,8	0	0	0	0,040576
9	138	193	119	154,3	0	0	0	0,047377
10	124	106	151	124,9	0	0	0	0,000002
11	103	159	136	135,3	0	0	0	0,000042
12	155	154	104	139,3	0	0	0	0,000301
13	186	137	102	141,2	0	0	0	0,000115
14	105	179	167	153,2	0	0	0	0,000079
15	100	111	180	128,4	0	0	0	0,000000
16	163	181	103	152,2	0	0	0	0,000292
17	122	175	109	139,3	1	0	0	0,001697
18	119	125	145	129,2	0	0	0	0,000016
19	118	132	117	123,3	1	0	0	0,000010
20	169	103	138	133,3	0	0	0	0,000008
21	130	125	115	123,5	0	0	0	0,000002
22	118	167	194	160,4	0	0	0	0,480729
23	135	108	139	125,4	0	0	0	0,000002
24	100	173	195	157,7	0	0	0	0,000000
25	117	131	157	134,6	0	0	0	0,000105
26	101	149	172	141,5	1	0	0	0,000120
27	114	193	183	166,3	0	0	0	0,023234
28	157	169	136	155,5	0	0	0	0,114149

Більшість студентів з тих, яких нейромережа помилково не зарахувала до університету мали рейтинг на межі прохідного балу, а щодо абітурієнтів, які навпаки, були зараховані, хоч і не мали бути, непроходять по результату лише одного предмета.

191	174	121	163,2	0	1	0	0,47836
147	172	142	155,5	1	1	0	0,45484
170	121	191	156,7	1	1	0	0,37171
153	175	133	155,8	1	1	0	0,46566
120	200	173	167,9	0	1	0	0,24922
177	126	177	156,6	1	1	0	0,45670
198	151	123	156,7	1	1	0	0,32400
131	195	132	156,9	1	1	0	0,47714
175	132	192	162,9	0	1	0	0,41811
184	125	170	156,2	1	1	0	0,37619
200	128	190	168,2	0	0	1	0,60268
193	159	134	161,7	0	0	1	0,58831
154	148	187	161,5	0	0	1	0,67359
161	152	173	161	0	0	1	0,61085
199	187	118	169,9	0	0	1	0,75058
174	137	156	153,8	1	0	1	0,50803
184	138	190	167,4	0	0	1	0,80809
186	173	124	162,2	0	0	1	0,54053
160	144	181	159,9	0	0	1	0,55473
119	173	190	161,9	0	0	1	0,59120
172	152	164	161,6	0	0	1	0,66741
185	156	147	162	0	0	1	0,68455
175	137	192	164,9	0	0	1	0,67978
151	157	176	160,9	0	0	1	0,56929
175	137	160	155,3	1	0	1	0,63851
172	184	123	162,1	0	0	1	0,50055
148	148	189	160,3	0	0	1	0,56427
125	171	186	161,7	0	0	1	0,57838
130	177	175	162,3	0	0	1	0,60079
180	131	200	166,4	0	0	1	0,62610
163	143	186	161,9	0	0	1	0,66038
139	173	171	162,2	0	0	1	0,60892
194	149	144	161	0	0	1	0,60911
143	165	173	160,8	0	0	1	0,51837
119	176	199	165,8	1	0	1	0,69609
188	139	183	166,9	0	0	1	0,78986
177	165	143	162	0	0	1	0,63404
174	194	119	165,5	0	0	1	0,70972

- Тестування моделі на нових даних

```
Math score: 134, English score: 134, Ukrainian score: 154, rating: 140.0, privilege: 0
1/1 [=====] - 0s 84ms/step
Student will not be able to enter a university, predicted value: 0.000
```

```
Math score: 133, English score: 166, Ukrainian score: 111, rating: 136.3, privilege: 0
1/1 [=====] - 0s 91ms/step
Student will not be able to enter a university, predicted value: 0.000
```

```
Math score: 197, English score: 168, Ukrainian score: 127, rating: 167.3, privilege: 0
1/1 [=====] - 0s 88ms/step
Student will be able to enter a university, predicted value: 0.829
```

```
Math score: 186, English score: 172, Ukrainian score: 196, rating: 184.8, privilege: 0
1/1 [=====] - 0s 84ms/step
Student will be able to enter a university, predicted value: 1.000
```

Висновок

Було поглиблено знання бібліотеки keras, створену для побудови та навчання нейронних мереж; було згенеровано та розмічено набір даних, який представляє собою студентів з їх екзаменаційними балами та наявністю пільги, за встановленими правилами прийому для подальшого тренування моделі; було реалізовано нейронну мережу для ухвалення рішення про зарахування до університету абітурієнтів після складання іспитів та досліджено точність її роботи на тестових, та нових, випадкових даних; було експериментально встановлено найбільш прийнятний тип архітектури мережі та її тренувальних параметрів та досягнуто точності 98%; загалом, було вирішено досить практичну задачу передбачення можливості вступу абітурієнта до університету в залежності від результатів його іспитів, використовуючи машинне навчання.

```
Epoch 200/200
563/563 [=====] - 1s 978us/step - loss: 0.0825 - accuracy: 0.9667
47/47 [=====] - 0s 880us/step - loss: 0.0668 - accuracy: 0.9800
47/47 [=====] - 0s 724us/step
Test accuracy: 98.00%
```

Вихідний код

Lab6.py

```
1 import ...
2
3
4
5
6
7 AMOUNT_OF_APPLICANTS = 6000
8 MAX_ADMISSIBLE_STUDENTS = int((AMOUNT_OF_APPLICANTS * 70) / 300) # 1400
9 MAX_ADMISSIBLE_PRIVILEGE_STUDENTS = int(0.1 * MAX_ADMISSIBLE_STUDENTS) # 140
10 MAX_ADMISSIBLE_UNPRIVILEGE_STUDENTS = MAX_ADMISSIBLE_STUDENTS - MAX_ADMISSIBLE_PRIVILEGE_STUDENTS # 1260
11
12
13 def generate_applicants():
14     students = pd.DataFrame(columns=['English', 'Math', 'Ukrainian', 'Rating', 'Privilege', 'Enrolled'])
15     for i in range(AMOUNT_OF_APPLICANTS):
16         math_score = random.randint(100, 200)
17         english_score = random.randint(100, 200)
18         ukrainian_score = random.randint(100, 200)
19         is_privilege = random.choices([0, 1], weights=[0.75, 0.25])[0]
20         student = pd.DataFrame({'English': [english_score], 'Math': [math_score], 'Ukrainian': [ukrainian_score],
21                                'Rating': [math_score * 0.4 + english_score * 0.3 + ukrainian_score * 0.3],
22                                'Privilege': [is_privilege], 'Enrolled': [1]})
23         students = pd.concat([students, student], ignore_index=True)
24     return students
25
26
27 def cannot_apply(students):
28     students.loc[(students.loc[:, 'Privilege'] == 0) & (students.loc[:, 'Rating'] < 160), 'Enrolled'] = 0
29     students.loc[(students.loc[:, 'Privilege'] == 0) & (students.loc[:, 'Math'] < 140), 'Enrolled'] = 0
30     students.loc[students.loc[:, 'English'] < 120, 'Enrolled'] = 0
31     students.loc[students.loc[:, 'Math'] < 120, 'Enrolled'] = 0
32     students.loc[students.loc[:, 'Ukrainian'] < 120, 'Enrolled'] = 0
33     students.loc[(students.loc[:, 'Privilege'] == 1) & (students.loc[:, 'Rating'] < 144), 'Enrolled'] = 0
34     students.sort_values(by=['Enrolled', 'Rating'], ascending=False, inplace=True)
35     students.reset_index(drop=True, inplace=True)
36     students.loc[:MAX_ADMISSIBLE_UNPRIVILEGE_STUDENTS, 'Privilege'] = 0 # privilege don't make any sense
37     students.loc[(students['Privilege'] == 0) & (students.index >= MAX_ADMISSIBLE_UNPRIVILEGE_STUDENTS), 'Enrolled'] = 0
38     students.sort_values(by=['Privilege', 'Enrolled', 'Rating'], ascending=False, inplace=True)
39     students.reset_index(drop=True, inplace=True)
40     students.loc[(students['Privilege'] == 1) & (students.index >= MAX_ADMISSIBLE_PRIVILEGE_STUDENTS), 'Enrolled'] = 0
41     students.sort_values(by=['Enrolled', 'Rating'], ascending=False, inplace=True)
42     students.reset_index(drop=True, inplace=True)
43     # print(len(students[students.loc[:, 'Enrolled'] == 1]))
44     # print(len(students[(students.loc[:, 'Enrolled'] == 1) & (students.loc[:, 'Privilege'] == 1)]))
45     return students
46
47
48 def build_model(X_train, y_train):
49     model = Sequential()
50     model.add(Dense(16, input_dim=5, activation='relu'))
51     model.add(Dense(8, activation='relu'))
52     model.add(Dense(4, activation='relu'))
53     model.add(Dense(1, activation='sigmoid'))
54
55     model.compile(loss='binary_crossentropy', optimizer='adam', metrics=['accuracy'])
56     model.fit(X_train, y_train, epochs=200, batch_size=8)
57     model.save(r'F:\Egor\Уроки\Машинне навчання\Ла66\university_model.h5')
58     return model
59
60
61 applicants = generate_applicants()
62 applicants = cannot_apply(applicants)
63 train_data, test_data = train_test_split(applicants)
64
65 X_train = train_data.drop('Enrolled', axis=1).values.astype('float32')
66 y_train = train_data['Enrolled'].values.astype('float32')
67 X_test = test_data.drop('Enrolled', axis=1).values.astype('float32')
68 y_test = test_data['Enrolled'].values.astype('float32')
69
70 network = build_model(X_train, y_train)
71 # network = load_model(r'F:\Egor\Уроки\Машинне навчання\Ла66\university_model.h5')
72 test_loss, test_acc = network.evaluate(X_test, y_test)
73
74 y_values = network.predict(X_test)
75 y_predicted = [1 if y >= 0.5 else 0 for y in y_values]
76 accuracy = sum(y_predicted == y_test) / len(y_test)
77 print(f'Test accuracy: {accuracy * 100:.2f}%')
78 print(len(y_test))
79
80 result_df = test_data.assign(predicted_enrollment=y_predicted)
81 result_df = result_df.assign(predict_confidence=y_values)
82 result_df.sort_values(by=['predicted_enrollment', 'Enrolled'], inplace=True)
83 result_df.to_excel(r'F:\Egor\Уроки\Машинне навчання\Ла66\students.xlsx', index=False)
```

Testing Model.py

```
1 import ...
4
5 model = load_model(r'F:\Egor\Уроки\Машинне навчання\Лаб6\university_model.h5')
6 math_score = random.randint(100, 200)
7 english_score = random.randint(100, 200)
8 ukrainian_score = random.randint(100, 200)
9 is_privilege = random.choices([0, 1], weights=[0.75, 0.25])[0]
10 rating = math_score * 0.4 + english_score * 0.3 + ukrainian_score * 0.3
11
12 print(f'Math score: {math_score}, English score: {english_score}, '
13       f' Ukrainian score: {ukrainian_score}, rating: {rating:.1f}, privilege: {is_privilege}')
14
15 student = [math_score, english_score, ukrainian_score, rating, is_privilege]
16 prediction = model.predict(np.array([student]))[0][0]
17 if prediction < 0.5:
18     print(f'Student will not be able to enter a university, predicted value: {prediction:.3f}')
19 else:
20     print(f'Student will be able to enter a university, predicted value: {prediction:.3f}')
```